

Sygn. akt IV U 453/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 listopada 2018 r. w S.

odwołania T. O.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 23.04.2018 r. Nr GE 03527019-1/20

w sprawie T. O.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o zwrot nienależnie pobranej emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że T. O. nie pobrał nienależnie części uzupełniającej emerytury rolniczej za okres od 01 lutego 2018 roku do 31 marca 2018 roku w kwocie 1582,66 (jeden tysiąc pięćset osiemdziesiąt dwa i sześćdziesiąt sześć groszy) złotych i nie jest zobowiązany do zwrotu tej kwoty.

Sygn. akt: IV U 453/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 23 kwietnia 2018r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie przepisów ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i art.138 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał T. O. do zwrotu kwoty 1 582,66 złotych jako nienależnie pobranej części uzupełniającej emerytury rolniczej w okresie od 1 lutego 2018r. do 31 marca 2018r. W uzasadnieniu stanowiska podniósł, że nienależnie pobrane świadczenie miało związek z nabyciem przez żonę T. G. O. gospodarstwa rolnego na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Garwolinie z 3 stycznia 2017r. w sprawie I Ns 880/16 (decyzja z 23 kwietnia 2018r. k.67 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony T. O. zaskarżając ją w całości i wnosząc o zwolnienie go z obowiązku zwrotu w/w kwoty ze względu na ciężką sytuację bytową jego oraz jego rodziny. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że poza emeryturą rolniczą nie ma innych źródeł utrzymania, a także majątku ruchomego i nieruchomości oraz oszczędności. Jest osobą chorą na serce i depresję i nie wiedział, że posiadanie przez jego żonę udziału w spadku

skutkuje obniżeniem wysokości jego emerytury. Również stan jego żony jest zły, a jedynym świadczeniem jakie pobiera jest zasiłek chorobowy w wysokości 300 złotych miesięcznie (odwołanie wraz z załącznikami k.2-15 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie podnosząc, że odwołanie ubezpieczonego ma na celu umorzenie należności objętych zaskarżoną decyzją, ubezpieczony nie wystąpił jednak dotychczas ze stosownym wnioskiem do Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.17-18 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony T. O. od 4 lipca 2016r. uprawniona jest do emerytury rolniczej (decyzja z 12 lipca 2016r. o przyznaniu emerytury k.32 akt emerytalnych).

W dniu 3 marca 2018r. ubezpieczony złożył do organu rentowego postanowienie Sądu Rejonowego w Garwolinie z 3 stycznia 2017r. w sprawie I Ns 880/16 o stwierdzenie nabycia spadku po rodzicach żony ubezpieczonego G. O., na mocy którego żona ubezpieczonego nabyła udział w spadku po rodzicach, w tym udział w wysokości 1/4 części w gospodarstwie rolnym obejmującym nieruchomości rolne położone w miejscowości D. gmina K.. Pozostałe udziały w spadku nabyło rodzeństwo G. O.. W tej samej dacie złożono do organu rentowego akt notarialny z 23 marca 2017r. zawierający protokół z przyjęcia oświadczeń o przyjęciu spadku po Z. P. - bracie G. O. przez rodzeństwo, w tym G. O.. Na mocy spadkobrania po rodzicach i w/w bracie, żona ubezpieczonego nabyła udział w wysokości 1/3 części w nieruchomościach rolnych położonych w miejscowości D. gmina K. o powierzchni 4,1100 ha (postanowienie Sądu Rejonowego w Garwolinie z 3 stycznia 2017r. i w/w akt notarialny z 23 marca 2017r. oraz decyzja Wójta Gminy T. z 1 lutego 2018r. w sprawie wymiaru podatku k.49-52 akt emerytalnych).

Wobec powzięcia wiadomości o nabyciu przez żonę ubezpieczonego udziału w wysokości 1/3 części we własności w/w nieruchomości rolnych, zaskarżoną decyzją z 23 kwietnia 2018r. organ rentowy zobowiązał ubezpieczonego do zwrotu kwoty 1 582,66 złotych jako nienależnie pobranej części uzupełniającej emerytury rolniczej w okresie od 1 lutego 2018r. do 31 marca 2018r. ,tj. po upływie roku od nabycia udziału w nieruchomości – przez pierwszy rok od nabycia udziału w spadku część uzupełniająca emerytury rolniczej nie podlegała zawieszeniu (decyzja z 23 kwietnia 2018r. k.67 akt emerytalnych).

Od chwili nabycia przez żonę ubezpieczonego udziału w nieruchomości rolnych, w tym w okresie od 1 lutego 2018r. do 31 marca 2018r. ubezpieczony oraz jego żona nie prowadzili na tych nieruchomościach działalności rolniczej. Nieruchomości te położone są od miejsca zamieszkania małżonków O. o około 4 km. Ubezpieczony ma 68 lat, jest emerytem i utrzymuje się z emerytury rolniczej. Stan jego zdrowia jest niezadowolający, cierpi on na chorobę wieńcową serca i zaburzenia rytmu serca. Żona ubezpieczonego ma 52 lat, choruje na cukrzycę, serce, choroby oczu, w tym zaćmę. W spornym okresie żona ubezpieczonego przebywała na zasiłku chorobowym (zeznania ubezpieczonego k.28-28v akt sprawy, zaświadczenie lekarskie z 10 października 2018r. dotyczące ubezpieczonego k.26 akt sprawy, przekazy pocztowe zasiłku chorobowego na rzecz G. O. za luty i marzec 2018r. k.15 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego T. O. okazało się uzasadnione.

W ocenie Sądu organ rentowy błędnie uznał, że na skutek nabycia przez żonę ubezpieczonego na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Garwolinie z 3 stycznia 2017r. w sprawie o stwierdzenia nabycia spadku po rodzicach G. O. udziału w nieruchomościach rolnych, ubezpieczony prowadził działalność rolniczą i dlatego w okresie od 1 lutego 2018r. do 31 marca 2018r. nie był uprawniony do pobierania części uzupełniającej emerytury rolniczej. Zgodnie z art.28 ust.1 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008r., Nr 50, poz. 291 ze zm.) wypłata emerytury rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust.2-8, jeżeli emeryt prowadzi działalność rolniczą, przy czym zgodnie z ustępem 4 powyższego przepisu uznaje się, że emeryt zaprzestał

prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że organ rentowy dokonał błędnej wykładni przepisu art.28 ust.4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i doszedł do niewłaściwego wniosku, że w okresie od 1 lutego 2018r. do 31 marca 2018r. ubezpieczony prowadził działalność rolniczą. Wynikało to z przyjęcia przez organ rentowy założenia, że samo bycie właścicielem lub posiadaczem nieruchomości rolnej – tu przez żonę ubezpieczonego jest równoznaczne z prowadzeniem działalności rolniczej. Jednakże w ocenie Sądu powyższy przepis nie reguluje wyczerpująco sytuacji, w których uzasadnione jest przyjęcie, że emeryt zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, ale wskazuje jedno z kryteriów, kiedy należy uznać, że emeryt nie prowadzi działalności rolniczej. Z przepisu tego nie wynika natomiast, że przez sam fakt, iż emeryt lub jego małżonek jest właścicielem (współwłaścicielem) gospodarstwa rolnego, uzasadnione jest przyjęcie, że emeryt ten nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. W ocenie Sądu o tym, czy emeryt prowadzi działalność rolniczą decyduje każdorazowo stan faktyczny, a zatem fakt, czy dana osoba rzeczywiście prowadzi działalność rolniczą - pracuje w gospodarstwie rolnym. Na stanowisku takim stoi również Sąd Najwyższy (vide: uchwała SN z 6 maja 2004r., II UZP 5/06, OSNP 2004/22/389). Z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu, opartych o spójne i szczere zeznania ubezpieczonego oraz dowody z dokumentów dotyczących stanu zdrowia ubezpieczonego i jego żony wynika, że od chwili nabycia przez G. O. udziału w nieruchomościach rolnych po rodzicach, ubezpieczony i jego żona nie prowadzili na tych nieruchomościach działalności rolniczej. W świetle przedstawionych okoliczności ,tj. wobec ustalenia, że w spornym okresie ubezpieczony nie prowadził działalności rolniczej brak jest podstaw do uznania, że w okresie od 1 lutego 2018r. do 31 marca 2018r. nienależnie pobrał część uzupełniającą emerytury rolniczej w kwocie 1 582,66 złotych i tym samym brak jest podstaw do zwrotu przez niego tej kwoty w myśl art.138 ust.1 i 2 pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. art.52 ust.2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art.477.14§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

Na marginesie wskazać należy, że choć w odwołaniu ubezpieczony wnosił o umorzenie należności objętych zaskarżoną decyzją z uwagi na trudną sytuację bytową, to treść zeznań ubezpieczonego pokazuje, że kwestionował on zasadność ustalenia, iż pobrał nienależnie część uzupełniającą emerytury rolniczej. Z tych względów Sąd nie przychylił się wnioskowi organu rentowego o odrzucenie odwołania i rozpoznał sprawę merytorycznie.